

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

Потенціал РНБО може бути використано для координації державних реформ

Україна постала перед потребою реформування силових відомств, які у своїй діяльності незрідка виходять з принципів, закладених ще за часів СРСР. Для досягнення максимальної ефективності реформування силових відомств має відбуватися ззовні під керівництвом РНБО. Цей орган може стати також центром координації інших суспільно важливих реформ. Про це йшлося на міжнародній конференції, яка відбулася 12 липня в Кишиневі в рамках спільного проекту МЦПД та інститутів публічної політики Молдови та Румунії

Досвід Молдови, України та частково Румунії продемонстрував, наскільки складно здійснити масштабні трансформації у сфері безпеки й оборони. Ініціативи ускладнюють зміщення пріоритетів, обмеження ресурсів, дефіцит навиків, слабе лідерство та абсолютна новизна трансформаційної сфери. Без належного рівня планування, координації і контролю за виконанням рішень неможливо забезпечити належний рівень національної безпеки країни.

В Україні, відповідно до ст. 107 Конституції, ці завдання покладено на Раду національної безпеки і оборони. Подальший розвиток цього органу має враховувати накопичений за останні роки досвід її діяльності, а також аналогічних закордонних структур щодо стратегічного планування й управління на найвищому державному рівні.

РНБО – не лише оборона

Нині майже не залишилося сфер державної політики, які безпосередньо чи опосередковано не торкалися б питань національної безпеки. Майже в усіх країнах світу ради національної безпеки виконують три основні завдання:

- є механізмом стратегічного планування та координації політики;
- відіграють роль з'єднувальної ланки між урядовими бюрократами, військовими і правоохоронцями, з одного боку, та главою держави і політичними колами загалом – з іншого;
- є органом надзвичайного управління, інституцією, що має забезпечити належний рівень керованості державою за надзвичайних або особливих умов.

Здійснюючи ці базові функції, РНБО може стати саме тією "політичною кухнею", де виробляються та ухвалюються найголовніші стратегічні рішення, де зустрічаються представники всіх гілок влади і відпрацьовуються стратегічні лінії розвитку держави. Такі стратегічні лінії нині досить чітко викристалізуються.

У зовнішній політиці це:

- Просування України шляхом європейської та євроатлантичної інтеграції, розвиток партнерських стосунків з ЄС і США.
- Регіональна політика та безпека, розширення й інституціоналізація діяльності ГУАМ, врегулювання заморожених конфліктів, передусім придністровського, план щодо якого представила Україна.
- Розвиток добросусідських відносин з Росією та країнами СНД. Просування в ЄЕСП на основі українських національних інтересів.

У внутрішній політиці:

- Консолідування українського суспільства на основі громадянських демократичних цінностей, подолання наслідків передвборного розколу, формування дієвої регіональної політики.
- Радикальне реформування процедури ухвалення політичних рішень владними інституціями в Україні.
- Забезпечення енергетичної, по суті економічної безпеки країни через диверсифікацію ринку енергоносіїв.
- Подолання корупції та детінізація економіки.

- Реформування судової системи.
- Реформування армії та ВПК.
- Реформування правоохоронної системи та створення органу досудового слідства.

РНБО має співпрацювати з незалежними аналітиками

Враховуючи складність завдань щодо забезпечення національної безпеки в умовах розвитку світових і регіональних кризових явищ і зовнішніх викликів, серйозну увагу необхідно приділити питанням посилення інтелектуального складника у системі державного управління. Можна стверджувати, що у структурі РНБО створено розгалужену систему аналітично-прогнозного супроводження державних рішень у сфері внутрішньої та зовнішньої політики, яка діє з низькою ефективністю. Передусім ідеться про систему підпорядкованих РНБО науково-дослідних та аналітичних установ.

Без сумніву, у діяльності РНБО повинен стати в пригоді аналітичний потенціал недержавних громадських організацій. РНБО, передусім її апарат, може бути з'єднувальною ланкою, каналом інтелектуального і навіть кадрового обміну між державою та експертною й академічною спільнотою, забезпечувати висококваліфіковану експертизу державних рішень. ■

Міжнародна конференція відбулася в рамках проекту "Рада національної безпеки як засіб ухвалення рішень у Молдові, Румунії та Україні", який фінансує Програма LGI. Докладніше про проект можна дізнатися за адресою: <http://www.icps.kiev.ua/project.html?pid=82>. За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до Віктора Чумака за телефоном (044) 484-4400 та електронною поштою: vchutak@icps.kiev.ua.

Наступний Вісник Центру очікуйте 5 вересня 2005 року

Вісник центру є щотижневою публікацією Міжнародного центру перспективних досліджень, що розповсюджується електронною поштою. Якщо ви хочете бути внесеним до списку розсилання бюлетеня, надішліть інформацію про себе на адресу: marketing@icps.kiev.ua, тел.: (044) 484-4410, факс: (044) 484-4402. Архів **вісника центру** зберігається за адресою: <http://visnyk.icps.kiev.ua/> Редактор **вісника центру** Євген Шульга (shulha@icps.kiev.ua), тел.: (044) 484-4400. Передрук матеріалів дозволено з відома Центру.